



MDAG

MULTIDISCIPLINARY
APPROACHES WITH GEOGRAPHY

Başvuru 05.02.2023 Received | Kabul 01.03.2023 Accepted
E-ISSN: 2980-1141 | <https://www.mdag.com.tr>
Cilt 1, Sayı 1 (2023), ss. 1-16
Doi., 10.29329/mdag.2023.530.1



Atıf Bilgisi / Reference Information

Yıldırım, Y. (2023). Sınıf Öğretmenleri Açısından Okul Çevre Bağlamının Değerlendirilmesi. *Multidisipliner Yaklaşımlarla Coğrafya Dergisi*, 1(1), 1-16, <https://doi.org/10.29329/mdag.2023.530.1>

Sınıf Öğretmenleri Açısından Okul Çevre Bağlamının Değerlendirilmesi

Evaluation of School Environmental Context by Class Teachers

Yıldıran Yıldırım 

Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, y.yildirim19@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, öğretmenlerin okul ile okul çevresi arasındaki bağının olumlu ve olumsuz yönde doğurduğu sonuçların belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Sivas İlinde görev yapan 20 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışma grubunun seçiminde amaçlı örneklem yöntemi kullanılmış olup çalışmada gönüllük esasına göre davranılmıştır. Çalışmada, veri toplama aracı olarak yedi sorudan oluşan yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanılmıştır. Verilerin analizi, nitel veri analiz yöntemlerinden betimsel ve içerik analizi yöntemleri ile yapılmıştır. Araştırma sonucunda okulun yaptığı çalışmalarını çevreye yeterince etkili bir şekilde anlatamadığı, genel olarak çevresine kendisinden bekleneni tam olarak veremediği; bununla beraber okulun çevre kalkınmasında önemli rol oynadığı tespit edilmiştir. Ayrıca okul aile ilişkisinin, okul çevresinde bulunan baskı gruplarının okulun kalkınmasında önemli bir role sahip olduğu, okul çevresinin sosyo-ekonomik durumunun okul çevre ilişkisini etkilediği, çevrenin eğitimi desteklemeye özendirilmesinin okul çevre ilişkilerini geliştirdiği ve iletişim teknolojilerinin okul çevre ilişkilerini kimi zaman olumlu kimi zaman olumsuz etkilediği görülmüştür. Çevrenin okula olumlu katkılar sunmasını beklerken okulun da çevreye olumlu katkılar sunması gerektiği ortaya çıkmış. Okulların bu konuda yetersiz kaldığı belirlenmiştir. Araştırma kapsamında okul çevresinin öğrencinin sosyal ve eğitimsel gelişimindeki rolü; öğrenci görüşleri, öğretmen görüşleri gibi değişkenler dikkate alınarak tespit edilmeye çalışılmıştır.

ABSTRACT

In this study, it is aimed to determine the positive and negative consequences of the relationship between teachers' school and the school environment. Dec. The case study method was used in the research. The study group of the study consists of 20 teachers working in Sivas Province. The purposeful sampling method was used in the selection of the study group and the study was conducted on a voluntary basis. In the study, a semi-structured interview form consisting of seven questions was used as a data collection tool. The data were analyzed by descriptive and content analysis methods, one of the qualitative data analysis methods. As a result of the research, it was determined that the school could not explain its work to the environment effectively enough, could not give the environment exactly what was expected of it in general; however, it played an important role in the environmental development of the school. In addition, it has been seen that PTA relations, pressure groups around the school have an important role in the development of the school, the socio-economic situation of the school environment affects the school environmental relationship, encouraging the environment to support education improves school environmental relations, and communication technologies sometimes positively and sometimes negatively affect school environmental relations. While waiting for the environment to make positive contributions to the school, it turned out that the school should also make positive contributions to the environment. It has been determined that the schools are inadequate in this regard. Within the scope of the research, the role of the school environment in the social and educational development of the student has been tried to be determined by taking into account variables such as student opinions and teacher opinions.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Okul, Çevre

Keywords: Education, School, Environment



Giriş

Örgütler çevreleri ile sürekli etkileşim içindedir. Tüm örgütler, toplumun kültürel ve toplumsal yapısını yansıtan bir çevrede etkinlik gösterir. Yani örgütün çevresi, tüm toplumun oluşturduğu bir çevredir. Çevresine yakın olması gereken sistemlerden biri olan okul, çevresi ve toplum için var olan bir kurumdur (Aydın, 2008). İnsanlar toplum içinde bireysel güçlerini aşan amaçlarını gerçekleştirebilmek için ortaklık yaparlar. Bu ortaklık örgütün var olmasını sağlar (Aydın, 2010). Okulun girdisi ve çıktısı insan olduğu için çevre ile sıkı ilişki içerisindedir. Okullar incelendiğinde hepsinin çevresiyle sıkı bir ilişki içinde olduğu görülür. Okulun çevreyle ilişkisi gelişmedikçe sorunlarını aşamayacağı gibi istediği başarıyı yakalayamayacağı da aşikârdır. Okul-çevre işbirliği gerçekleşmediğinde eğitim örgütü kurulamayacağı gibi eğitimin kalitesi de düşer. Doğadaki bütün diğer kurumlar gibi okul çevreden, çevre de okuldan doğal olarak etkilenir.

Okul bulunduğu mahallenin kültürünü birebir yansıtan bir kurumdur. Her sistem belirli bir çevrede yaşar ve sistem çevresi ile uyumlu ise ayakta kalabilir. Çevre sisteme ne kadar girdi sağlayabiliyorsa o kadar elverişlidir. Çevre ya sistemin iç öğelerinin özelliklerini etkileyen ya da sosyal sistemin kendisince değiştirilen ve sınırları dışında kalan her şeydir. Çevre; kaynaklar, değerler, teknoloji, talepler ve tarih sağlar ki bunların hepsi aynı zamanda örgütsel davranış için sınırlılıklar ve fırsatlar oluşturur. Çevresel etkiler toplumun değişik düzeylerini etkilediği gibi okulları da etkiler. Bilişim ve enformasyonel sistemde yaşanan yenilikler okul yapısını etkilemektedir. Özel bir çevrede bulunan paydaş gruplar, eğitimsel uygulamaları üzerinde anahtar role sahiptir. Örneğin; bireysel olarak ana-babalar, vergi veren kuruluşlar, iş grupları, yasa yapıcılar ve akreditasyon kuruluşları okul politikalarını belirleyen önemli faktörlerdir (Turan,2012).

Okul açık bir sistem olduğundan çevresiyle etkileşim içinde bulunur. Pehlivan (2000) okul-çevre ilişkileri dört boyutta ele almıştır (akt Kara 2007).

1. Okulun çevre kalkınmasına olan etkisi,
2. Okul yönetimine Okul-Aile Birliğinin katkıda bulunması,
3. Baskı grupları ve ilişkiler,
4. Okul çevresinin eğitimi desteklemesi.

Okulun kuruluştaki esas amacı çevreyi kalkındırmak değildir. Fakat ister istemez okul, bulunduğu çevredeki sosyo-kültürel kalkınmışlığı etkilemektedir. Okul yönetimleri bu gibi bir toplumsal hizmeti yürütebilmek için de kamu ve özel kesimlerle işbirliğine giderek çevre kalkınmasını desteklemeye çalışmalıdır. Dolayısıyla çevrenin okuldan bazı beklentiler taşıması doğaldır ve okul da bunu karşılamaya çalışmaktadır. Bunu sağlamak için de okulun çevreye açık olması ve çevrenin de bunu algılaması gerekir. Okula sadece öğrenci olarak gidenler, mezun olduktan sonra da okulun varlığını unutacaklardır. Genel olarak ta bizdeki durum budur. Okul çevreye katkı sunduğu sürece birey okulu mezun olana kadar gittiği bir kurum olmaktan öte hayatının sürekli içinde var olan bir kurum olarak algılayacaktır. Okul çevre düzenlemesine katkıda bulunmalıdır. Yapılacak projelerde okul çevreyi sosyoekonomik olarak kalkındırmalıdır. Diğer çevreden insanları o bölgeye çekmeli sosyal faaliyetlerle sürekli hayatın merkezinde olmalıdır.

Çocuğun günlük hayatının büyük kısmının geçtiği yer kimi zaman okul kimi zamanda evdir. Dolayısıyla çocuk eğitiminin gerçekleşeceği tek yer okul, bunu sağlayacak tek kişi de öğretmen değildir. Ailelerin yeterince destek sağlayarak çocuğu istenilen noktaya getirmeye çalışması günümüz eğitim yaklaşımlarının en fazla savunduğu bir noktadır. Zaten öğretmenler de çoğu zaman aile etkisinin kendi etkisinden bile daha fazla olduğunu düşünmektedir. Çünkü aile eğitimin merkezindedir. Çocuk sadece belli saatlerde okuldadır ve bu süre zarfında farklı öğretmenlerle muhataptır. Dolayısıyla otorite sağlamak güçtür. Bütün bunların yanında beslenme, dinlenme gibi ihtiyaçların okulda değil de evde gerçekleşiyor olması ve bunların çocuk eğitiminde büyük etki göstermesi de bu düşüncenin yapıtaşlarından. Aile çocuğa temel terbiyeyi ve eğitimi verir okul bu temelin üzerine eğitime devam



eder. Aile bu noktada çok ama çok önemlidir.

Okul aile birlikleri kurulurken ekonomik kaygılardan ziyade okul ile okul çevresinin -yani ailelerin- işbirliğini sağlayarak eğitim-öğretim süreçlerindeki verimi en üst noktaya çıkarmak amaçlanmıştır. Ailelerin okula katılımı olarak belirtilen kavram okul yönetimlerince “okuldaki etkinliklere destek” olarak ifade edilmektedir. Söz konusu kavramla okul yönetimini ve öğretmenlerin etkinlikleri desteklemesi ifade edilmektedir. Zira öğretmenlerin başarısız öğrenciler için geliştirdiği ilk argüman “ilgisiz aile” gerçeğidir. Çocuğu saplandığı kötü çevreden çekip alacak olan ailedir. Kötü alışkanlıklardan kurtaracak ve üzerinde bir otokontrol kuracak olanda ailedir. Aile bütün sorumluluğu okula yıkararak bir kenara çekilirse okul bu problemlerin üzerinden gelemmez.

Okul çevresindeki sosyo-kültürel yapılaşma tek yönlü değildir ve bir kalıp biçiminde ifade edilemez. Çevre çeşitli özellikleri olan bireylerden oluşan bir topluluk olduğu için, çevrede çeşitli grupların olması doğaldır. Okuldan gruplara, denk mesafede davranması hatta dengelemesi beklenir. (Aydın, 2008). Çeşitli sivil toplum örgütleri ile meslek odaları da bu baskı grupları arasında ifade edilebilir. Okulun eşit mesafede bulunması çevrenin desteğini alması açısından önemlidir. Bu guruplardan birine yakın bulunması diğer taraftan tepki alacağı gibi çevrede huzuru da kaçırabilir.

Bu çalışmada araştırmanın amacı, okul çevre ilişkilerini öğretmen görüşlerine göre değerlendirmektir. Okul- çevre iletişimini ve etkileşimini belirleyen pek çok unsur bulunur. Bu unsurlar doğrultusunda kurulan ilişkiler ya sağlıklı olmakta ya da ilişkilerde belirli sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu unsurların neler olması ve ne şekilde gerçekleşmesi gerektiği bilinirse, sağlıklı bir okul-çevre ilişkisi kurulabilir. Bu çalışmada, Sivas İlinin merkeze bağlı bir ilçesinde bulunan ilköğretim okulundaki öğretmenlerden okulun, çevre kalkınmasında önemli rol oynayıp oynamadığı, okulların genel olarak okul çevresinin kendisinden bekleneni tam olarak verip veremediği, çevre, okul ve aile ilişkisinin okulun kalkınmasında önemli bir role sahip olup olmadığı, okul çevresinde bulunan baskı gruplarının okul çevre ilişkilerini etkileyip etkilemediği, okulun yaptığı çalışmaları çevreye yeterince etkili bir şekilde anlatıp anlatamadığı, okulun çevreye dönük etkinlikler yapmasının okul çevre ilişkilerini etkileyip etkilemediği, çevrenin eğitimi desteklemeye özendirilmesinin okul çevre ilişkilerini etkileyip etkilemediği, okul çevresinin ekonomik durumunun okul çevre ilişkilerini etkileyip etkilemediği, teknolojinin okul çevre ilişkilerini olumlu, olumsuz etkileyip etkilemediği gibi konulara ışık tutmak amaçlanmıştır.



AMAÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Sınıf öğretmenleri açısından okul çevre bağlamının değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu çalışmada durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Durum çalışması yöntemi tek bir durum ya da olayla ilgili verilerin derinlemesine araştırılarak verilerin gerçek ortamından toplanmaya çalışıldığı yöntemdir (Karasar, 2013). Literatür incelendiğinde durum çalışması yönteminin örnek olay incelemesi ya da vaka çalışması gibi isimlerinin de olduğu ve bir olayı ya da sınırlı bir durumu belirli şartlar ve bağlam içerisinde incelemeye yarayan bir yöntem olduğu söylenilebilir (Subaşı ve Okumuş, 2017). Bu nedenle de söz konusu çalışmada okul-çevre ilişkilerini belirlemek amacıyla söz konusu yöntem kullanılarak okul iklimi ve çevrenin ilişkisinin belirlenmesi de durum çalışması yöntemi kullanılmış ve veriler toplanmıştır.

Çalışma Grubu

Bu amaçla da Sivas İl merkezine bağlı bir ilçede bulunan ilköğretim okulunda çalışan 20 öğretmen amaçlı örnekleme yöntemiyle çalışma grubu olarak belirlenerek veriler toplanmıştır. Belirlenen çalışma grubu söz konusu araştırma için katkı sağlayacağı düşünülen öğretmenlerden ve okulun bulunduğu konum, velilerin durumu gibi özelliklerde düşünülerek söz konusu çevrede çalışan gönüllü öğretmenlerden seçilmiştir. Araştırmaya katılan çalışma grubu üyelerinin de okulun bulunduğu sosyodemografik grubu temsil ettiği düşünülmüştür.

Verilerin Toplama Araçları

Araştırma kapsamında literatür taraması yapılmış ve çalışmada kullanılmak üzere açık uçlu sorular hazırlanmıştır. Hazırlanan bu açık uçlu soruların geçerlik ve güvenilirliğini test etmek amacıyla önce pilot uygulama yapılmış ve çıkan sonuçlardan hareketle çalışma soruları revize edilmiştir. Yapılan pilot çalışmayla katılımcıların soruları cevaplamak için kaç dakikaya ihtiyaçları olduğu, soruların açık ve anlaşılır olup olmadığı ve söz konusu çalışmanın amacıyla örtüşüp örtüşmediği değerlendirilmiştir. Tüm bu değerlendirme çalışmaları sonucunda katılımcılara soruları cevaplamak için ortalama 30 dakika verilmesinin yeterli olduğu belirlenmiştir. Çalışma nitel bir çalışma olduğu için toplanan verilerin geçerlik ve güvenilirliğini test etmek için yapılan pilot uygulamayla çalışmanın güvenilirliğindeki hata miktarı en aza indirilmeye çalışılmıştır. Nitel çalışmalarda araştırmaların güvenilirliği ortamdandır, katılımcılardan ve farklı durumlardan etkilenmeye açık olduğu için herkes için geçerli sonuçların olmayacağı kabul edilmiş ve çalışmada iç güvenlik sağlamak amacıyla verilen yanıtların tutarlı olmasına dikkat edilmiştir. Araştırmada kullanılan veri toplama aracının güvenilirliğini sağlamak amacıyla araştırmacı tarafından aynı sorular farklı zaman diliminde aynı kişilere tekrar yöneltilmiş ve katılımcıların sorulara verdikleri cevaplarda farklılıklar gözlemlenmeyerek katılımcı teyidi sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca araştırma süreci boyunca katılımcılar doğal ortamlarında gözlemlenmiş ve süreç boyunca araştırma verileri ve analizler araştırmacının kontrolünde olmuştur. Bu şekilde de araştırmada dış güvenlik sağlanmaya çalışılarak çalışmanın geçerlik ve güvenilirliği sağlanmaya çalışılmıştır.

Veri Analizi

Araştırmada yapılandırılmış yazılı görüşme tekniği kullanılmış ve konu hakkında katılımcılara



yedi tane açık uçlu soru sorulmuştur. Elde edilen cevaplar betimsel analiz ve içerik analizi yöntemleri ile değerlendirilerek sonuçlar tablo haline getirilmiştir. Betimsel analiz, verilerin olduğu gibi gösterildiği, betimlendiği, resmedildiği, anlatıldığı analiz şeklidir. İçerik analizi ise, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir teknik olarak tanımlanır (Büyüköztürk,2012).Bu tanımlardan yola çıkılarak araştırmacılar tarafından elde edilen verilerin içeriği irdelenmiş ve sonuçların “evet, kısmen, hayır” olmak üzere üç kategoride ele alınmasının uygun olduğu görülmüştür. Bu kapsamda 20 öğretmene ait her bir soruya verilen yanıtlar tek tek okunmuş, içeriğine göre soruya ilişkin yanıt niteliği taşıyan ifadeler belirlenen kategorilere kodlanmış, yazı ve anlam açısından aynılık gösteren yanıtların frekansları alınarak bu frekansların o yanıtlayıcı sayısı içerisindeki yüzdesi hesaplanmıştır. Ayrıca oluşturulan tablolarda, betimsel analiz kapsamında, katılımcıların vermiş olduğu cevaplar değerlendirilerek “evet, kısmen, hayır” kategorileri içerisinde verilmiştir. Tekrardan kaçınmak amacıyla benzer içerikli cevaplara tablo içerisinde bir defalığına yer verilmiştir. Katılımcılar bir ile yirmi arasında numaralandırılmıştır.(K:1,K:2...).

BULGULAR

Alt Probleme Ait Bulgular

Tablo 1: Okul kampüslerinin, bulunduğu yerleşim yerlerinde kültürel seviye üzerinde etkisi var mıdır, varsa ne tür bir etki taşıdığını düşünüyorsunuz? Okul çevresindeki sosyal yapının kültürel ve ekonomik özellikleri okul kültürü nasıl ve ne ölçüde etkiler?

	OKULUN ÇEVRE KALKINMASINDAKİ ROLÜ	N	%
OLUMLU	Evet, bilinçli çevre bilinçli insanla oluşur.(K:1) Evet, okul sayesinde çocuklar ve veliler çevre konusunda daha duyarlı hale gelir.(K:3) Evet, okulun çevre kalkınmasında önemli bir rol oynadığını düşünüyorum. Çünkü okul yetiştirdiği nitelikli öğrencilerle toplum için gerekli insan gücünü sağlayarak çevre kalkınmasında önemli rol oynar. (K:18) Evet, çünkü kendine okulda geliştiren birey bir meslek sahibi olur ve kendinin, çevresinin kalkınmasını sağlar.(K:13) Evet, okul bulunduğu yere eğitim ve canlılık getiriyor. Okul çevresinde kırtasiye ve alışveriş yerleri açılıyor.(K:15)	16	80
KISMEN	Okulun çevre kalkınmasında etkili olabilmesi için üretime yönelik eğitim programlarının uygulanması gerekir. Öğrencilere düşünmeyi, araştırmayı öğreten, becerilerini geliştirmeyi amaçlayan eğitim modeli kalkınmada rol oynar.(K:17)	2	10
OLUMSUZ	Hayır, Okul çevre ve velilerden uzak, velilerde okulla iletişim yok.(K:2) Hayır, zaman zaman çevre okul etkisine direnmektedir. (K-7)	2	10
TOPLAM		20	100

Tablo 1’ de önce öğretmenlerin, okulun çevre kalkınmasında rol oynayıp oynamadığına ilişkin açık uçlu soruya vermiş oldukları cevapların betimsel ve içerik analizi sonuçları yer almaktadır. Verilere göre öğretmenler okulun çevre kalkınmasında rol oynamasını %80 oranında olumlu (N:16);%10 oranında kısmen (N:2);%10 oranında ise olumsuz şeklinde görüş bildirmişlerdir. Okulun çevre kalkınmasında önemli bir role sahip olduğu söylenebilir.



Tablo 1: Okul çevresindeki sosyal yapının kültürel ve ekonomik özellikleri okul kültürü nasıl ve ne ölçüde etkiler?

	OKUL ÇEVRESİNİN SOSYOEKONOMİK DURUMUNUN OKUL ÇEVRE İLİŞKİLERİNE ETKİSİ		
OLUMLU	Evet, gerekli materyal temini ve görsel aktiviteler için çok önemlidir.(K:1) Evet, iyi olursa olumlu etkiler, kötü bir sosyoekonomik çevre olumsuz etkiler.(K:2) Evet, okulun maddi imkânları artar.(K:7) Evet, öğrenci profili bir okul için önemlidir.(K:12) Evet, Sosyoekonomik yönden gelişmiş çevre okula da olumlu katkı sağlar.(K:15) Okul çevresinin sosyoekonomik durumu okul çevre ilişkilerini etkiler. Okullarda bazen toplanan aidatlar sebebiyle sosyoekonomik düzeyi düşük aileler okulu ziyaret etmekten kaçınmaktalar. (K:18)	19	95
OLUMSUZ	Hayır. Yalnızca başarı ve katılımı etkiler.(K:10)	1	5
TOPLAM		20	

Tablo 1’de göre öğretmenlere okul çevresinin sosyoekonomik durumunun okul çevre ilişkilerini etkileyip etkilemediğine dair sorulan devam sorusu sonucunda ise öğretmenler %95 oranında olumlu (N:19); %5 oranında olumsuz (N:1) şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu sonuçlara dayanarak okul çevresinin sosyoekonomik durumunun okul çevre ilişkilerini etkilediği söylenebilir.

Alt Probleme Ait Bulgular

Tablo 2: Okulların düzenlediği sosyal etkinliklerin okul çevresiyle paylaşılması gerektiğini düşünüyor musunuz, bu okul çevresini nasıl etkiler?

	OKULUN ÇEVREDEDEN GELEN BEKLENTİYİ KARŞILMASI		
OLUMLU	Evet, okulumuzda yapılan etkinlikler çevre halkıyla paylaşılıyor. Böylece çevrenin okula ilgisi artıyor..(K:4) Son yıllarda teknolojinin gelişmesiyle beklentiler artmıştır. Okulda kendisini yenileyerek beklentileri karşılıyor.(K:8) Evet, okulun eğitim ve öğretimdeki başarısı çevre tarafından tercih edilen bir okul olmasına neden oluyor.(K:9) Okulun çevreden gelen beklentileri büyük ölçüde karşıladığımı düşünüyorum. Özellikle yapılandırmaca eğitim sistemiyle birlikte okulda öğrenilenler günlük hayata daha iyi uygulanıyor. Günlük hayatta karşılaştığımız sorunlara daha iyi çözüm bulunabiliyor.(K:19)	6	30
KISMEN	Kısmen, okulun nüfusunun çok olması ve okul yapısının eski olması nedeniyle aksaklıklar olabiliyor.(K:5)	11	55



	<p>Okul çevresinin beklentileri zaman zaman okul etkisinin üzerine çıkması sebebiyle okullar ne kadar paylaşımda bulunursa bulunsun beklentiler karşılanamayabiliyor. (K:12)</p> <p>Okullarda teknolojik açıdan birçok eksik oluşu için yüzde yüz karşılamaz.(K:13)</p> <p>Genelde karşılar. Fakat çevrenin beklentilerinin niteliği de önemlidir.(K:14)</p> <p>Okulun teknolojik ve donanımsal ihtiyaçları doğrultusunda tüm eğitim beklentileri olmasa da birçoğunu karşıladığını düşünüyorum.(K:20)</p> <p>Kısmen, ben okulların bulunduğu çevrenin eğitim beklentilerine göre düzenlenmesi gerektiğini düşünüyorum. Örneğin kırsal kesimlerde köylerde toprağı en verimli hale getirme, bol ürün elde etme anlamında seçmeli dersler eklenmesi gerektiğini, bu alanlara yönelik uygulamalı dersler verebilecek alana özel öğretmenlerin nitelikli olarak yetiştirilmesi gerektiğini düşünüyorum.(K:19)</p>		
OLUMSUZ	<p>Hayır, sosyoekonomik ve fiziki şartlar nedeniyle karşılayamıyor.(K:2)</p> <p>Beklentiler çok yüksek olduğu için hayır. Çevre okulun harikalar yaratmasını bekliyor.(K:10)</p> <p>Hayır. Beklentilere cevap verecek eğitim ortamı yoktur. Okullar fiziki yönden yersiz, zaten velilerinde öyle bir derdi yoktur.(K:17)</p>	3	15
TOPLAM		20	100

Tablo 2’de Öğretmenler okulun çevreden gelen beklentiyi karşılayıp karşılamadığına %30 oranında olumlu (N:6) ;%55 oranında kısmen (N:11);%15 oranında ise olumsuz (N:3) şeklinde görüş bildirmişlerdir. Olumlu ve kısmen görüşlerinin toplamının %85 olmasına rağmen kısmen(%55) görüşünün öne çıkmış olmasından dolayı okulun çevreden gelen beklentiyi yeterince karşılayamadığı söylenebilir.

Alt Probleme Ait Bulgular

Tablo 3: Okul-aile ilişkileri okullardaki eğitim öğretim faaliyetlerini etkiler mi, etkilerse ne yönden etkiler?

	OKUL AİLE İLİŞKİSİNİN OKULUN KALKINMASINDAKİ ROLÜ	N	F
OLUMLU	<p>Evet, eğitimin üç önemli ayağı vardır. Bunlar okul, aile ve öğretmendir.(K:1)</p> <p>Evet, okul aile işbirliği olmadan okulun kalkınması mümkün değildir.(K:6)</p> <p>Okul aile arasındaki ilişki ne kadar güçlü ise başarı ve verimde o kadar yüksek olur.(K:9)</p> <p>Evet, özellikle okulun veli potansiyeli maddi açıdan iyi ise okula yapılacak maddi yardımlarla okulda daha gelişmiş araçlar kullanılarak eğitim ve öğretmene katkıda bulunurlar.(K:14)</p>	18	90
KISMEN	<p>Kısmen, Ailenin okulun önemini kavraması ve bunu maddi ve manevi olarak göstermek şartıyla kalkınmada rol oynayabilir.(K:17)</p>	2	10



TOPLAM		20	100

Tablo 3’de öğretmenler okul aile ilişkisinin okulun kalkınmasında önemli rol oynayıp oynamadığını %90 oranında olumlu (N:18);%10 oranında ise kısmen(N:2) değerlendirmişlerdir. Okul aile ilişkisinin okulun kalkınmasında önemli bir role sahiptir.

Alt Probleme Ait Bulgular

Tablo 4: Öğretmenlerin okul çevresinde bulunan baskı gruplarının okul çevre ilişkilerinin etkilenip etkilemediğine ilişkin görüşleri

	OKUL ÇEVRESİNDE BULUNAN BASKI GRUPLARININ OKUL ÇEVRE İLİŞKİLERİNE ETKİSİ		
OLUMLU	Evet, okul çevre ilişkilerinin olumsuz yönde etkiler.(K:6) Çevreyi etkiler. Örneğin bir internet kafenin olması devamsızlık oranını arttırmaktadır.(K:4) Evet, İnsan gerçek fikirlerini rahatça belirtemiyor.(K:10) Etkiler, okulun rolünü benimseyen gruplar olumlu, benimsemeyenler ise olumsuz etkiler.(K:13) Evet etkiler. Baskı grupları ile gerçekleştirilen olumlu bağlar okulun kalkınmasına yardımcı olur.(k:20) Evet etkiler. En önemlisi okul iklimini etkiler. Okulda öğrenci-öğrenci, öğretmen-öğretmen, öğretmen- öğrenci öğretmen-idareci ilişkisini etkiler. Örneğin idareye yapılan baskı sonucu idareci de öğretmene baskı yapabilir öğretmen öğrenciye baskı yapabilir. (K:19)	12	60
KISMEN	Zaman zaman etkili olabilir.(K:17) Okul çevresindeki baskı grupları okulun bulunduğu sosyal çevreye bağlı olarak okul çevre ilişkisini kısmen etkiler. Kolejlerde, büyük kentlerdeki seçkin okullarda, eğitim düzeyi yüksek çevrelerden oluşan okullarda baskı gruplarının faaliyetleri okul çevre ilişkisini önemli ölçüde etkilerken, sosyoekonomik düzeyi- eğitim düzeyi düşük sosyal çevrelerde baskı grupları faaliyetlerinin çok etkin olmadığını düşünüyorum.(K:18)	4	20
OLUSUZ	Hayır, hiçbir etkisi olacağını zannetmiyorum.(K:2) Hayır, okulu etkileyecek birinci dereceden öneme sahip değildir.(K:11) Okul kanun ve yönetmeliklerle kurulduğu için baskı grupları okula müdahale edemez. Okul baskı gruplarına gerekli eğitimi verir.(K:15)	4	20
TOPLAM		20	100

Tablo 4’e göre öğretmenler okul çevresinde bulunan baskı gruplarının okul çevre ilişkilerinin etkileyip etkilemediğini %60 oranında olumlu (N:12);%20 oranında kısmen(N:4);%20 oranında olumsuz (N:4) şeklinde değerlendirmişlerdir. Olumlu ve kısmen görüşlerinin toplamının %80 olması nedeniyle okul çevresinde bulunan baskı gruplarının okul çevre ilişkilerini etkilediği söylenebilir.



Alt Probleme Ait Bulgular

Tablo 5: Okul-veli ortaklığının okul gelişimi üzerine ne tür etkileri vardır?

	OKUL-VELİ ORTAKLIĞININ OKUL GELİŞİMİNE ETKİSİ		
OLUMLU	Etkiler, çevreyi tanımamızı sağlar, iletişimi güçlendirir, kaynaşmayı sağlar.(K:1) Evet, veli destekli eğitim çocuk üzerinde daha etkili olur.(K:3) Etkiler, veliler okulu sahiplenir, daha güvenle gelir ve çocuklarını emanet ederler.(K:6) Çevreye dönük etkinlikler yapma okul çevre ilişkilerini olumlu yönde etkiler. Okulumuzda ağaç dikme çalışması başlatmıştık. Okul bahçesine ağaçları diktikten sonra, kalan ağaçları okulumuzun bulunduğu köy mezarlığının çevresine dikmeye karar verdik. Çevreden çok olumlu tepkiler, teşekkürler aldık. Onlar için bir şeyler yapmak, çevredeki okul algısına yeni bir olumlu yapı daha eklenmiş oldu.(K:18) Evet olumlu etkiler. Çevrenin de eğitim ortamına aktif katılımını sağlar. Çevrede eksik veya yanlış bilinen algılarında değişmesini ya da gelişmesini sağlar.(K:3) Evet, insanlar değerli olduklarını hissederler.(K:10) Evet, olumlu etkiler, veliler kendini okulun bir parçası görür ve okulu sahiplenirler.(K:15)	18	90
KISMEN	Etkiler fakat yetersiz kalır.(K:5) Okulun bulunduğu çevreye göre değişir. Kesin bir şekilde okul çevre ilişkisini olumlu bir şekilde etkiler diyemeyiz.(K:20)	2	10
TOPLAM		20	100

Tablo 5'e göre okul-veli işbirliğinin; okul çevre ilişkilerini etkileyip etkilemeyeceğini %90 oranında olumlu (N:18); %20 oranında kısmen(N:2) şeklinde değerlendirmişlerdir. Olumlu ve kısmen görüşlerinin toplamı %100 olduğundan okulun çevreye dönük etkinlikler yapmasının okul çevre ilişkilerini etkilediği söylenebilir.

Alt Probleme Ait Bulgular

Tablo 6: Çevrenin eğitimi desteklemeye özendirilmesi okulu etkiler mi? Nasıl?

	ÇEVRENİN EĞİTİMİ DESTEKLEMeye ÖZENDİRİLMESİNİN OKULA ETKİSİ		
OLUMLU	Etkiler, eğitimin maddi bir destek alması eğitimin teknolojik olarak yenilenmesini sağlar. Eğitim daha aktif hale gelir.(K:1) Evet, okulların fiziki şartlarına ve araç gereç katkısı olur. Öğretmenlerin çalışma şevki ve disiplini artar.(K:2) Evet, çevre eğitimi desteklerse eğitimin kalitesi artar.(K:3) Evet etkiler. Çevre tarafından destek alındığını gören okul örgütü çalışmalarında daha özverili olmaya çalışır. Daha çok verim elde etmek	20	100



	için çaba gösterir.(K:20) Çevrenin eğitimi desteklemesi, okulu oldukça önemli yönde etkiler. Eğitime katkı sağlayan çevrelerden oluşan okullar, çevre ile ortak paydada birleşeceğinden okulun çalışmalarındaki verimi artırır.(K:18)		
TOPLAM		20	100

Tablo 6'ye göre öğretmenler çevrenin eğitimi desteklemeye özendirilmesinin okulu etkileyip etkilemeyeceğini %100 oranında olumlu (N:20) şeklinde değerlendirmişlerdir. Buna göre çevrenin eğitimi desteklemeye özendirilmesinin okul çevre ilişkilerini etkilediği söylenebilir.

Alt Probleme Ait Bulgular

Tablo 7: İnternet, okul-okul çevresi ilişkilerini nasıl ve ne ölçüde etkiler?

	GELİŞEN İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN OKUL ÇEVRE İLİŞKİLERİNE ETKİSİ		
OLUMLU	Evet, teknoloji ne kadar gelişirse okul ve çevre ilişkileri de o kadar gelişir.(K:3) Evet, teknoloji eğitim alanında özellikle de veli ile haberleşme alanında kullanılırsa faydalı olur. Ayrıca velilere seminerler verilerek veliler bilgilendirilmelidir.(K:6) Herkesin her şey hakkında haberi olmasını sağlar .(K:12) Evet. Çünkü öğrencilerin özel durumlarını, devamsızlık durumlarını, yanlış davranışlarını anında velilere bildirilmesi yanlışın düzeltilmesine neden olur.(K:14) Evet etkiler. Burada en göze çarpan örnek e-okul sistemidir. E okul sistemiyle veliler çocuklarıyla ilgili tüm bilgilere internetten ulaşabilmektedir. Bunun olumlu sonuçları olduğu gibi olumsuz sonuçları da olabilir. Örneğin veli okula gelip öğretmenle yüz yüze görüşmek yerine çocuğunun durumunu internetten takip etmeyi seçebilir. Bunun okul çevre ilişkisini olumsuz yönde etkileyebileceğini düşünüyorum.(K:19) Evet, etkiler. İletişim teknolojilerinin yaygınlaşması ile evlerde bilgisayar kullanım oranları artmıştır. Okullarda e okul uygulaması, okulun web sitesinde okulda yapılan çalışmaların duyurularının yayınlanması çevrenin okuldan ve öğrencilerinden daha haberdar olmasını sağlamıştır.(K:18)	16	80
KISMEN	Kısmen. Bu konuda öğretmen ve veli başrolüdür. Teknoloji bundan sonra gelmektedir.(K:5) Çevrenin bu olanaklardan yararlanmasına bağlıdır.(K:17) Kısmen etkileyebilir. Okullarda kullanılan akıllı tahtalar ya da yansıtıcılarla ders işlemek çevrenin okula daha olumlu bakmasını sağlayabilir ama gene de okul başarısı bu konuda daha etkindir.(K:3)	4	20
TOPLAM		20	100

Tablo 7'ye göre öğretmenler gelişen iletişim teknolojilerinin okul çevre ilişkilerini etkileyip etkilemediğini %80 oranında olumlu (N:16); %20 oranında kısmen (N:4) şeklinde



değerlendirmişlerdir. Buna göre iletişim teknolojilerinin okul çevre ilişkilerini etkilediği söylenebilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan çalışmada öğretmenler, okulun çevre kalkınmasında rol oynayıp oynamadığını evet ve kısmen görüşlerinin toplamının (%90) olmasından dolayı okulun çevre kalkınmasında önemli bir rol oynadığı; okulun çevreden gelen beklentiye karşılayıp karşılamadığını olumlu ve kısmen görüşlerinin toplamının (%80) olmasına rağmen kısmen(%55) görüşünün öne çıkmasına dayanarak okulun çevreden gelen beklentiye yeterince karşılayamadığı; olumlu ve kısmen görüşlerini (%100) olmasından dolayı okul aile ilişkisinin okulun kalkınmasında önemli bir role sahip olduğu; okul çevresinde bulunan baskı gruplarının okul çevre ilişkilerinin etkileyip etkilemediğini; olumlu ve kısmen görüşlerinin toplamının (%80) olması nedeniyle okul çevresinde bulunan baskı gruplarının okul çevre ilişkilerini etkilediği; okulun yaptığı çalışmaları halka duyurmasının okul çevre ilişkilerini etkileyip etkilemediğini olumlu ve kısmen görüşlerinin toplamı (%100) olduğundan okulun yaptığı çalışmaları halka duyurmasının okul çevre ilişkileri etkilediği; okulun çevreye dönük etkinlikler yapmasının okul çevre ilişkilerini etkileyip etkilemeyeceğini olumlu ve kısmen görüşlerinin toplamı (%100) olduğundan okulun çevreye dönük etkinlikler yapmasının okul çevre ilişkilerini etkilediği; çevrenin eğitimi desteklemeye özendirilmesinin okulu etkileyip etkilemeyeceğini olumlu görüşlerinin toplamının (%100) olmasından dolayı çevrenin eğitimi desteklemeye özendirilmesinin okul çevre ilişkilerini etkilediği; okul çevresinin sosyoekonomik durumunun okul çevre ilişkilerini etkileyip etkilemediğini olumlu görüşlerinin toplamı (%95) olduğundan okul çevresinin sosyoekonomik durumunun okul çevre ilişkilerini etkilediği; gelişen iletişim teknolojilerinin okul çevre ilişkilerini etkileyip etkilemediğini olumlu ve kısmen görüşlerini toplamının (%100) olmasından dolayı iletişim teknolojilerinin okul çevre ilişkilerini etkilediği şeklinde görüş bildirerek değerlendirmişlerdir. Araştırma sonuçlarına dayanarak okul ve çevre ilişkilerinin olumlu olmasının okul içi ve okul dışı yapılacak etkinlikleri etkilediği, sağlıklı bir okul ikliminin oluşmasına katkıda bulunduğu, velilerle ve okul çevresiyle kurulacak sağlıklı ilişkilerin sağlıklı iletişime dönüştüğü düşünülmektedir. Bu konuyla ilgili birçok araştırma yapılmış ve şu sonuçlara varılmıştır:

“Okul Çevresinin Öğrencilere Eğitsel Katkısı” adlı çalışmada Çiloğlu (2006), orta öğretim okullarının çevresinin öğrencilerin eğitsel ve sosyal gelişimlerine olan katkısı ele alınmıştır. Adana ili Seyhan ve Yüreğir merkez ilçelerindeki ortaöğretime devam eden 2575 öğrenciden ve bu okullarda bulunan 365 öğretmenin görüşleri alınmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, çevresi işyeri yoğunluklu okullarda okuyan öğrencilerin, çevresi konut yoğunluklu okullarda okuyan öğrencilere göre olanakları daha çok yeterli buldukları tespit edilmiştir. Çevresi işyeri yoğunluklu okullarda okuyan öğrencilerin akademik başarı düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Okul çevresinde bulunan internet cafe, bilardo salonu, cafe, pastane vb. yerlere giden öğrencilerin daha çok çevresi işyeri yoğunluklu okullardaki öğrencilerden olduğu görülmüştür.

“İlköğretimde Okul Aile İşbirliğinin Geliştirilmesi” adlı çalışmada Gül(2006), ilköğretimde okul-aile işbirliğinin geliştirilmesine yönelik olarak okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrenci velilerinin beklenti ve önerilerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın en önemli sonuçları: Hem okul yöneticileri, hem öğretmenler hem de velilerin tamamına yakını sürekli etkileşim ve işbirliğinin sağlanması gerektiği konusunda görüş birliği içerisindeyler. Okul yöneticileri ve öğretmenler öğrenci velilerinin öncelikle okula ve kendilerine yardımcı olmalarını isterlerken, öğrenci velileri ise, okul yönetimine aktif olarak katılmayı ve eğitimin niteliğinin artırılmasını istemektedirler. Yine okul yöneticileri ve öğretmenler, öğrenci velisinin okul etkinliklerine ve toplantılarına katılarak sorumluluklarını yerine getirmesini beklerlerken, öğrenci velileri ise, talep ve isteklerinin okul yönetimi tarafından dikkate alınmasını, sosyal faaliyetlerin artırılmasını ve Okul-Aile Birliği'nin



işlevsel hale getirilmesini istemektedirler. Gökçe(2000)'nin bulguları araştırma sonuçlarıyla örtüşmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenler, okul aile ilişkisinin okulun kalkınmasında önemli bir role sahip olduğunu ifade etmişlerdir.

2007 yılında Denizli'de yapılan bir araştırmada; Denizli il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin okul-çevre ilişkileri hakkındaki görüşlerini ve algılarını belirlemiştir. Araştırma bulgularına göre; Denizli il merkezindeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin okul-çevre ilişkisi hakkındaki görüşlerine göre; cinsiyet, mezun olunan okul, öğrenci sayısı ve öğretmen sayısı değişkenlerinde anlamlı bir fark gözlenmiştir. Okulun bulunduğu sosyoekonomik durum, kıdem ve branş değişkenlerinde anlamlı bir fark görülmemiştir. Denizli il merkezindeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin kendi okullarında yaşanan okul-çevre ilişkisi sorunlarına yönelik algıları “orta” düzeydedir. Öğretmenlerin kendi okullarında yaşanan okul-çevre ilişkisi sorunlarına yönelik algılarının % 73,3'ü “orta” düzeyde, % 14,1'i “düşük” düzeyde % 12,6'sı ise yüksek düzeydedir. Denizli il merkezindeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin okul-çevre ilişkisi sorunlarının kendi performansları üzerindeki etkilerine ilişkin algıları cinsiyet, okulun içinde bulunduğu sosyoekonomik durum, öğrenci sayısı ve öğretmen sayısı değişkenlerinde anlamlı bir fark gözlenmiştir. Kıdem, mezun olunan okul ve branş değişkenlerinde anlamlı bir fark gözlenmemiştir.

Öztürk(2009) “Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Okul, Aile ve Toplum İlişkileri Yeterlik Alanına İlişkin Görüşleri ve Öz Değerlendirmeleri” adlı çalışmada “okul, aile ve toplum ilişkileri yeterlik alanına” ilişkin olarak sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini ve öz değerlendirmelerini ele almıştır. Araştırma sonuçlarına göre, sosyal bilgiler öğretmenlerinin mesleki yeterlik olarak “öğretme-öğrenme süreci” yeterlik alanından sonra “okul, aile ve toplum ilişkileri” yeterlik alanını en önemli yeterlik alanı olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir. Öz değerlendirme sonuçlarına göre ise; sosyal bilgiler öğretmenlerinin kendilerini yeterli görmeleri dikkate alındığında “okul, aile ve toplum ilişkileri” yeterlik alanının üçüncü sırada “program ve içerik bilgisi yeterlik alanının ise son sırada yer aldığı görülmüştür.

Kolay(2003), Okul-Aile-Çevre İş Birliğinin Eğitim Sistemindeki Yeri ve Önemi adlı çalışmada okul-aile- çevre iş birliğinin yeri ve önemini incelemiştir. Türk eğitim sisteminde özellikle okul-aile- çevre arasında yeterince iş birliği sağlanmadığı, bunda hem okulların hem de aile ve çevrenin etkisi büyük olduğu Bu da özellikle öğrencileri olumsuz yönde etkilediği sonucuna varılmış. Akademik başarının düşmesi, çocukların zararlı alışkanlıkları küçük yaşlarda edinmesi ve okullardaki birçok sıkıntılar bu durumun en önemli sonuçları arasında gösterilmiştir. Badavan (2009), İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Okul-Aile İlişkileri Konusunda Yapmaları Gereken ve Yapmakta Oldukları İşler adlı çalışmada, veliler hem de yöneticiler için “okul güvenliği” konusu ile ilişkili olan işler, okul-aile ilişkileri sürecinde en yüksek düzeyde gerçekleştirilmesi gerekenler olarak görülmüştür. Ünal ve arkadaşları (2010), İlköğretim Okulu Müdür ve Öğretmenlerinin Velilere İlişkin Algılarının Analizi adlı çalışmada ilköğretim okulu müdür ve öğretmenlerinin, öğrenci velilerine ilişkin algılarını metafor analizi ile tespit etmiş ve yapılan değerlendirmede, müdür ve öğretmenlerin velilerin bir bölümünü çocuklarının eğitim öğretimine ilişkin olarak; bilinçsiz, ilgisiz, çocukları için neyin iyi olduğunu bilmeyen, okulla yeterince işbirliği yapmayan ve içgüdüsel olarak çocuklarını koruma davranışı gösteren kişiler olarak algıladıkları; velileri eğitim öğretim etkinliklerinin paydaşları olarak görmedikleri, velilerden kendilerini uzman kabul ederek, sadece söylediklerini yapan, çalışmalarına müdahale etmeyen kişiler olmalarını bekledikleri sonucu ortaya çıkmıştır.

Literatürde yapılan çalışmalara ve söz konusu araştırma sonuçlarımıza da dayanarak velilerle ve okul çevresindeki gruplarla kurulan sağlıklı ilişkilerin sağlıklı bir okul iklimi ve toplum yaşamı oluşturmaya katkıda bulunduğu; okul-çevre ilişkilerinin çevrenin özellikleri, öğretmenin özellikleri, söz konusu ortamının yapısıyla karşılıklı etkileşim halinde olduğu ve sağlıklı kurulan ilişkilerin sağlıklı sonuçlar ortaya çıkarabildiği söylenilebilir. Tüm bu sonuçlar ışığında öğrenci gelişiminde tek başına



okulda yapılan çalışmaların yetersiz kaldığını, veli desteğinin ve çevresel faktörlerin de öğrenci gelişimini ve okul ortamını olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.



Kaynakça

- Aydın, M. (2010), *Eğitim Yönetimi*, Hatiboğlu Yayıncılık, Ankara.
- Aydın, M. (2008), *Eğitim Yönetimi*, MEB Yayınları, İstanbul.
- Büyüköztürk, Ş. (2012), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Pegem Yayınları, Ankara.
- Badavan, Y. (2009), İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Okul-Aile İlişkileri Konusunda Yapmaları Gereken ve Yapmakta Oldukları İşler. *Eğitim ve Bilim*, 34, 154
- Çiloğlu, E. (2006), *Okul ve Çevresinin Öğrencilere Eğitsel Katkısı. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi*. Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Gökçe E. (2000), İlköğretimde Okul Aile İşbirliğinin Geliştirilmesi, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Gül, H. (2006), Çevresel Baskı Gruplarının Okulun Genel İşleyişine Etkileri, *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1: 71-84.
- Kara, C. (2007), *Denizli İlköğretim Okullarında Okul Çevre İlişkileri Üzerine Öğretmen Görüşleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Kolay, Y (2003), *Okul-Aile-Çevre İşbirliğinin Eğitim sistemindeki Yeri ve Önemi*, Milli Eğitim Dergisi Sayı 164, Güz.
- Karasar, N. (2006), *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, 16. Baskı, Ankara: Nobel.
- Karasar, N. (2013), *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, 25. Baskı, Ankara: Nobel.
- Özmen, F. ve Harktı, H. (2005), Denizli İlindeki İlköğretim Ve Orta Öğretim Okullarının Çevresiyle, Bütünleşebilme Düzeyleri, *Milli Eğitim Dergisi*, 165.
- Öztürk, M. K. (2009), Sosyal Bilimler Öğretmenlerinin Okul, Aile ve Toplum İlişkileri Yeterlik Alanına İlişkin Görüşleri ve Öz Değerlendirmeleri, *Bilgi 49: 113*.
- Subaşı, M. ve Okumuş, K. (2017). Bir Araştırma Yöntemi Olarak Durum Çalışması, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2):419-426.
- Turan, S. (2012), *Eğitim Yönetimi Teori Araştırma ve Uygulama*, Nobel Yayınları, Ankara.
- Ünal, A, Yıldırım , A., Çelik, M. (2010), İlköğretim Okulu Müdür ve Öğretmenlerinin Velilere İlişkin Algılarının Analizi, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23, 261-272.

EXTENDED ABSTRACT

The aim of the research in this study is to evaluate school-environment relations according to the views of teachers. There are many factors that determine school-environment communication and interaction. Relationships established in line with these elements are either healthy or certain problems are encountered in relationships. A healthy school-environment relationship can be established if it is known what these elements should be and how they should be realized. In this study, it was determined whether the school plays an important role in the development of the environment, whether the school environment in general gives exactly what is expected from it, whether the environment, school and family relationship has an important role in the development of the school. Whether the pressure groups in the environment affect the school-environment relations, whether the school can explain its work effectively to the environment, whether the school's environmental activities affect the school-environment relations, whether the environment's encouragement to support education affects the school-environment relations, whether the economic situation of the school environment affects the school-environment relations. It is aimed to shed light on the issues such as whether technology affects school-environment relations positively or negatively. For this purpose, 20 teachers working in a



primary school in a district of Sivas city center were determined as a study group with the purposeful sampling method and data were collected. The determined study group was chosen from the teachers who are thought to contribute to the research in question and from the volunteer teachers working in the mentioned environment, considering the characteristics such as the location of the school and the situation of the parents. It was thought that the members of the study group participating in the research also represented the sociodemographic group in which the school was located. Purposive sampling method was used in the selection of the study group and the study was done on a voluntary basis. In the study, a semi-structured interview form consisting of seven questions was used as a data collection tool. Within the scope of the research, a literature review was made and open-ended questions were prepared to be used in the study. In order to test the validity and reliability of these open-ended questions, first a pilot application was made and the study questions were revised based on the results. With the pilot study, it was evaluated how many minutes the participants needed to answer the questions, whether the questions were clear and understandable, and whether they matched the purpose of the study in question. As a result of all these evaluation studies, it was determined that it was sufficient to give the participants an average of 30 minutes to answer the questions. Since the study is a qualitative study, the amount of error in the reliability of the study was tried to be minimized with the pilot application made to test the validity and reliability of the collected data. Since the reliability of the studies in qualitative studies is open to being affected by the environment, participants and different situations, it has been accepted that the results will not be valid for everyone, and attention has been paid to the consistency of the answers given in order to provide internal security in the study. In order to ensure the reliability of the data collection tool used in the research, the same questions were asked to the same people at different times by the researcher, and the participants were tried to be confirmed by not observing any differences in the answers given by the participants. In addition, throughout the research process, the participants were observed in their natural environment and the research data and analyzes were under the control of the researcher throughout the process. In this way, the validity and reliability of the study were tried to be ensured by trying to provide external security in the research. The analysis of the data was made with descriptive and content analysis methods, which are among the qualitative data analysis methods. The content of the data obtained was examined and it was seen that it was appropriate to consider the results in three categories as "yes, partially, no". In this context, the answers given to each question belonging to 20 teachers were read one by one, the expressions that are the answers to the question according to their content were coded into the determined categories, the frequencies of the answers that were similar in terms of writing and meaning were calculated, and the percentage of these frequencies within the number of respondents was calculated. In addition, within the scope of descriptive analysis, the answers given by the participants were evaluated in the tables created and given in the categories of "yes, partially, no". In order to avoid repetition, answers with similar content are included in the table once. Participants are numbered from one to twenty. The findings obtained as a result of the research were examined one by one and the results were evaluated. In the study, teachers stated that whether the school plays a role in environmental development or not, and partially because of the sum of their opinions (90%), the school plays an important role in environmental development; be from the environment of the school.

The school could not meet the expectations coming from the environment sufficiently, based on whether it met the demand or not, and partly because of the total number of positive and partly opinions (80%) but partly (55%); the school-family relationship has an important role in the development of the school because of their positive and partially (100%) views; whether the pressure groups in the school environment affect the school environment relations; that the pressure groups around the school affect the school-environment relations because of the total of positive and partly opinions (80%); Whether the school's public announcement of its work affects the school-environment relations or not, since it is the sum of their positive and partial views (100%), the school's publicizing



its work affects the school-environment relations; It is the sum of the positive and partial opinions (100%) whether the school's environmental activities will affect the school-environment relations; Since the sum of positive opinions (100%) is that encouraging the environment to support education will affect the school or not, encouraging the environment to support education affects school-environment relations; Since the sum of positive opinions (95%) is whether the socioeconomic status of the school environment affects the school environment relations, the socioeconomic status of the school environment affects the school environment relations; They evaluated whether the developing communication technologies affect the school-environment relations or not, by expressing their opinion that communication technologies affect school-environment relations due to the fact that the total of their opinions (100%) is positive or partially. Based on the results of the research, it is thought that positive school and environmental relations affect the activities to be done in and out of school, contribute to the formation of a healthy school climate, and healthy relationships to be established with parents and school environment turn into healthy communication. Based on the studies in the literature and our research results, it is stated that healthy relationships with parents and groups around the school contribute to the creation of a healthy school climate and community life; It can be said that school-environment relations are in mutual interaction with the characteristics of the environment, the characteristics of the teacher, and the structure of the environment in question, and that healthy relationships can produce healthy results. In the light of all these results, it is thought that the studies carried out at school alone in student development are insufficient, and that parent support and environmental factors will positively affect student development and school environment.

As a result of the research, it was stated that the school could not explain its work to the environment effectively enough, and that it could not give the environment exactly what was expected from it in general; However, it has been determined that the school plays an important role in environmental development. In addition, the school-family relationship has an important role in the development of the school, the pressure groups in the school environment have an important role in the development of the school, the socio-economic status of the school environment affects the school-environment relationship, the encouragement of the environment to support education improves the school-environment relations, and the communication technologies sometimes positively and sometimes negatively affect the school-environment relations. seen. While waiting for the environment to make positive contributions to the school, it has emerged that the school should also make positive contributions to the environment. It has been determined that schools are insufficient in this regard. Within the scope of the research, the role of the school environment in the social and educational development of the student; It was tried to be determined by considering variables such as student opinions and teacher opinions.

In this context, the importance of the simultaneous work of parents and students and teachers has emerged for the success of these an educational activities.

Ek bilgiler

Çıkar çatışması bilgisi: Sorumlu yazarlar, çalışmada çıkar çatışması olmadığını kabul etmektedir.

Destek bilgisi: Çalışmada herhangi bir kuruluştan destek sağlanmamıştır.

Etik onay bilgisi: Çalışma etik onay belgesi gerekmemektedir.

Katkı oranı bilgisi: Yazarın katkı oranı % 100 şeklindedir.